

UZASADNIENIE

Z uwagi na to, że oskarżony P. K. dobrowolnie poddał się karze, wydano wyrok skazujący w trybie art. 387§1 k.p.k., uzasadnienie ograniczono do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku, rozstrzygnięcia o karze, środka kompensacyjnym i kosztach.

P. K. uznano za winnego tego, że w dniu 18 października 2017 roku spowodował u M. R. ciężki uszczerbek na zdrowiu w ten sposób, że uderzył go łokciem w okolice klatki piersiowej powodując jego upadek na twarde podłoże, w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażenia ciała w postaci urazu głowy ze złamaniem kości pokrywy czaszki (kości potylicznej, skroniowej, ciemieniowej), krwiakiem podtwardówkowym i obrzękiem mózgowia, które to obrażenia skutkowały ciężkim uszczerbkiem na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu pokrzywdzonego tj. czynu wypełniającego znamiona art. 156 § 1 pkt 2 k.k. Wymierzono oskarżonemu karę w wysokości 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat, zobowiązując do zapłaty na rzecz pokrzywdzonego kwoty 25 000 zł tytułem zadośćuczynienia, przychylając się tym samym do wniosku obrońcy oskarżonego, niekwestionowanego przez oskarżyciela publicznego i posiłkowego, przy czym zastosowano względem oskarżonego nadzwyczajne złagodzenie kary z art. 60 § 2 k.k.

W ocenie Sądu, mając na uwadze całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, sprawstwo oraz wina oskarżonego P. K., co do popełnienia zarzucanego mu czynu nie budzą żadnych wątpliwości.

Dla przypisania tego czynu istotne jest po pierwsze istnienie po stronie sprawcy zamiaru spowodowania jednego ze skutków wskazanych w art. 156 § 1 k.k., w tym wypadku choroby realnie zagrażającej życiu (pkt 2). Zgodnie z treścią art. 9 § 1 k.k. zamiar taki istnieje wówczas, gdy sprawca chce popełnić czyn zabroniony, albo przewidując możliwość jego popełnienia godzi się na to.

O zaistnieniu wskazanych przesłanek można wnioskować na podstawie całokształtu okoliczności przedmiotowych, w szczególności takich jak sposób zadania ciosu przez sprawcę, siła i umiejscowienie. Reasumując, o zamiarze i jego postaci świadczy całokształt okoliczności podmiotowych i przedmiotowych przestępstwa.

W niniejszej sprawie, analiza całokształtu powyższych okoliczności prowadzi do wniosku, że oskarżony P. K. działał umyślnie z zamiarem wynikowym nagłym (dolus eventualis, repentinus) spowodowania u pokrzywdzonego M. R. ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej jego życiu. Oskarżony uderzył pokrzywdzonego jeden raz łokciem w okolice klatki piersiowej, co spowodowało upadek pokrzywdzonego na twarde podłoże i doprowadziło do powstania ciężkiego urazu głowy. P. K. po wyjściu z lokalu (...) poczuł się sprowokowany zaczepką słowną, ze strony pokrzywdzonego, którego do tej pory nie znał. Chciał go uderzyć i w tym celu wrócił pod lokal. Oskarżony obejmował swoją świadomością przynajmniej możliwość spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu, która mogła powstać przy uderzeniu głową o chodnik, ze zwiększoną siłą niż przy zwykłym upadku i na takie następstwa godził się. Sprawca uderzając łokciem pokrzywdzonego z pewnością nie miał dokładnego obrazu wszystkich następstw swego działania, ale działał on ze świadomością możliwości powstania daleko idącej krzywdy, biorąc pod uwagę siłę wyprowadzonego uderzenia, twarde podłoże, na które mógł upaść pokrzywdzony oraz odporność pokrzywdzonego na zadany cios.

Mając na uwadze funkcję ochronną prawa karnego należy przyjąć że sprawca odpowiada za spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażające życiu.

W orzecznictwie i doktrynie przyjmuje się że „choroba realnie zagrażająca życiu to takie następstwo obrażeń ciała czy rozstroju zdrowia, które nawet w wypadku szybkiego i intensywnego postępowania leczniczego z reguły i w każdej chwili prowadzić może do śmierci (post. SN z 21.04.2005r., VI KO 19/05OSNwSK 2005/1/824, lex 222429).

Pokrzywdzony, w efekcie zadanego przez oskarżonego ciosu, upadł na chodnik, w skutek czego doznał uszkodzenia kości i mózgowia, co następnie doprowadziło do powstania krwiaka podtwardówkowego, który uciskał na otaczające go tkanki, co bez interwencji chirurgicznej zakończyłoby się zgonem. (opinia sądowo lekarska k.26).

Zachowanie oskarżonego wypełniło niewątpliwie znamiona art. 156 § 1 pkt 2 k.k., który zagrożony jest karą od 3 lat pozbawienia wolności.

Odnosząc się do wymiaru kary, przypomnieć należy, że w myśl art. 60. § 2 k.k. Sąd może również zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary w szczególnie uzasadnionych wypadkach, kiedy nawet najniższa kara przewidziana za przestępstwo byłaby niewspółmiernie surowa, w szczególności:

- jeżeli pokrzywdzony pojednał się ze sprawcą, szkoda została naprawiona albo pokrzywdzony i sprawca uzgodnili sposób naprawienia szkody,

- ze względu na postawę sprawcy, zwłaszcza gdy czynił starania o naprawienie szkody lub o jej zapobieżenie.

Zgodnie z art. 60 § 6 pkt 2 kk jeżeli czyn stanowi inną zbrodnię, sąd wymierza karę pozbawienia wolności nie niższą od jednej trzeciej dolnej granicy ustawowego zagrożenia,

Oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego czynu tj. do wyprowadzenia jednego ciosu łokciem w klatkę piersiową pokrzywdzonego, który to doprowadził do daleko idących ujemnych skutków. Wyjaśnił okoliczności zdarzenia. Wyraził skruchę i podjął działania zmierzające do pojednania się z pokrzywdzonym przy czym działania te nastąpiły jeszcze przed rozprawą. Podczas prowadzonego postępowania karnego wypłacił pokrzywdzonemu kwotę 25 000 złotych, a w toku procesu uzgodnił z pełnomocnikiem pokrzywdzonego, że zapłaci na rzecz pokrzywdzonego dalszą kwotę zadośćuczynienia, w sumie kwotę 50 000 złotych.

Pokrzywdzony pojednał się z oskarżonym i wyraził zgodę na wydanie wobec oskarżonego wyroku skazującego bez przeprowadzania postępowania dowodowego, na warunkach proponowanych przez oskarżonego.

Zgodnie z orzecnictwem sądów powszechnych i doktryną prawa rozważając zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary w oparciu o art. 60 § 2 k.k. konieczne jest uwzględnienie ujemnej zawartość bezprawia popełnionego czynu oraz stopnia winy, których ocena w konkretnej sytuacji ma prowadzić do wniosku, iż nie jest uzasadniony wymiar kary nawet w wysokości równej dolnej granicy ustawowego zagrożenia (Zob. K. B., A. Z., Kodeks Karny... s. 438-439, Kodeks Karny, t. I, W. 2012 r., A. Z., s. 827, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie II AKa 203/12 (Lex nr 1236881), wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 października 2012 r. w sprawie II AKa 313/12 (Prok. i Pr. - wkł. 2013/3/25), wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 27 września 2012 r. w sprawie II AKa 277/12 (Lex nr 1238650).

Z całą stanowczością należy stwierdzić, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia z wyjątkową sytuacją oraz z nagromadzeniem się okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego (przy równoczesnym braku okoliczności obciążających), co powoduje, że orzeczenie kary sprawiedliwej - nawet równej dolnej granicy ustawowego zagrożenia - byłoby w tym przypadku niemożliwe.

Wobec czego przychyłono się do wniosku obrońcy oskarżonego, niekwestionowanego przez oskarżyciela publicznego i posiłkowego, i zastosowano względem oskarżonego nadzwyczajne złagodzenie kary opisane w art. 60 § 2 k.k.

Wymierzając oskarżonemu karę, na jego korzyść poczytano przede wszystkim fakt, iż już w swych pierwszych wyjaśnieniach przyznał się do winy, brak planowego działania, nagłość reakcji, fakt pojednania się oskarżonego z pokrzywdzonym, jego realne działania zmierzające do zadośćuczynienia powstałej krzywdzie, także to, iż nie był karany. Sąd oceniając całokształt okoliczności przedmiotowych i podmiotowych nie dopatrył się okoliczności obciążających.

Stosując instytucję nadzwyczajnego złagodzenia kary na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 60 § 2 i § 6 pkt 2 k.k. wymierzono oskarżonemu karę 1 roku pozbawienia wolności. Jednocześnie na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawieszono jej wykonanie na okres 2 lat próby, przychyłając się do wniosku obrońcy oskarżonego, niekwestionowanego przez oskarżyciela publicznego i posiłkowego. Przesłanką bezwzględną zastosowania warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności jest to, aby w czasie popełnienia przestępstwa oskarżony nie był skazany na karę pozbawienia wolności (art. 69 § 1 k.k.). Przez skazanie na karę pozbawienia wolności należy rozumieć zarówno skazanie na karę bezwarunkowego pozbawienia wolności, jak i na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Jednakże, gdy sprawca w czasie popełnienia przestępstwa był skazany na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, natomiast w chwili orzekania nastąpiło zatarcie skazania, z uwagi na brak zarządzenia wykonania kary oraz wykonanie pozostałych obowiązków nałożonych przez sąd w wyroku, uznać należy, że skazanemu ponownie przysługuje status osoby niekaranej, bowiem przyjmuje się, że skazanie jako zdarzenie historyczne nie miało w ogóle miejsca. Zgodnie z utrwalonym już orzecznictwem Sądu Najwyższego, sądów powszechnych oraz doktryny, w myśl art.106 k.k. zatarcie skazania powoduje, że skazanie uważa się za niebyłe. Oznacza to, że z tym momentem nie dochodzi co prawda do wyeliminowania z mocą wsteczną z porządku prawnego wyroku, jako w ogóle niewydanego, ale że od tego momentu skutki wydanego wcześniej wyroku przestają działać na przyszłość, a więc że fakt skazania z chwilą jego zatarcia nie może rodzić dla skazanego żadnych negatywnych konsekwencji - wobec przywrócenia mu statusu osoby niekaranej. Istnienie zatem przesłanki z art.69§1 k.k. mówiącej, że „sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności”, powinno być brane pod uwagę zarówno w czasie popełnienia przestępstwa, jak i w chwili orzekania. W aspekcie pozytywnym od chwili zatarcia skazania prawdziwe - z punktu widzenia porządku prawnego - jest zatem stwierdzenie, że danego przestępstwa nie popełniono (por. wyroki Sądu Najwyższego : z dnia 04.09.2013r. V KK 45/13 Legalis nr 737151, z dnia 29.08.2013r. IV KK 168/13 OSNKW 2013/12/07, z dnia 19.01.2016r. V KK 372/15 Lex nr 1958510, z dnia 13.09.2017r. (...) 26/17Lex nr 2401089). Wobec powyższego należały przyjąć, że oskarżony P. K., wobec zatarcia skazania w sprawie sygnatura akt II K 534/12 i przywrócenia mu statusu osoby niekaranej - był niekarany w chwili czynu. W ww wyroku z dnia 11 lipca 2012r. Sądu Rejonowego w Zgierzu skazano P. K. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, wymierzono karę grzywny, zakaz prowadzenia w ruchu lądowym wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku, świadczenie pieniężne oraz podanie wyroku do publicznej wiadomości, obciążono kosztami (odpis wyroku k 152-153 śledztwa). Wyrok uprawomocnił się 18 lipca 2012r., nie zarządzono wykonania kary pozbawienia wolności. O zatarciu skazania przywołanego wyżej wyroku poza usunięciem wpisu z rejestru karnego (k 66, 67 tom sądowy), świadczą dokumenty załączone do akt w postaci informacji o wykonaniu świadczenia pieniężnego we wrześniu 2012r. (k 183, 194 śledztwa), wykonaniu środka w postaci zakazu prowadzenia w ruchu lądowym wszelkich pojazdów mechanicznych w okresie 24.12.2012r.-24.12.2013r. (k 60 tom sądowy), wywieszeniu wyroku na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Z. do 09.11.2012r. (k 193 śledztwa), wykonaniu kary grzywny w dniu 29.11.2013r. oraz w dniu 08.02.2018r. w części 9,66 zł (poprzez zaksięgowanie na poczet grzywny kwoty zabezpieczenia majątkowego - k 165, 175, 179, 182 śledztwa oraz poprzez wpłatę brakującej kwoty 9, 66 zł - k 44, 45 tom sądowy). Przy czym odnośnie kary grzywny, wskazać należy, iż oskarżony, dopiero pismem z dnia 12.01.2018r., na jego interwencję w zakresie zatarcia skazania, został poinformowany przez (...) Sądu Rejonowego w Zgierzu, iż karę wykonuje Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald J. w P. oraz, że do zapłaty pozostała kwota 9,66 zł z tytułu zasądzonej grzywny (informacja k 164 śledztwa, karta dłużnika i informacja z (...) k 44, 45 tom sądowy).

Zawieszając wykonanie kary, sąd, poza niekaralnością, bierze pod uwagę przede wszystkim postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa (§ 2 art. 69 k.k.). W niniejszej sprawie, Sąd wziął pod uwagę przede wszystkim postawę oskarżonego oraz jego zachowanie po popełnieniu przestępstwa. P. K. pojednał się z pokrzywdzonym i poczynił działania zmierzające do naprawienia szkody jeszcze na etapie śledztwa. Ponadto, dotychczasowy ustabilizowany sposób życia oskarżonego, dobra opinia w swoim środowisku, dają podstawy do postawienia pozytywnej prognozy kryminologicznej wobec oskarżonego. W ocenie Sądu, wymierzona kara przy zastosowaniu dobrodziejstwa z art.69 k.k. na 2-letni okres próby będzie wystarczająca dla osiągnięcia celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa (cele zapobiegawcze i

wychowawcze). (por. wyrok SA w Łodzi z 19.06.2001 r., II AKa 90/01, Prok. i Pr.-wkł. (...), poz. 23; wyrok SA w Krakowie z 3.03.1999 r., II AKa 14/99, KZS 1999/3, poz. 28). Kara ta jest też nie tylko adekwatna do stopnia winy P. K., ale w sposób należyty uzmysłowi oskarżonemu konieczność ponoszenia odpowiedzialności za swoje zachowanie. Jednocześnie kara orzeczona wobec oskarżonego czyni zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a także spełnia swe zadania w zakresie prewencji generalnej, polegające na kształtowaniu w społeczeństwie postawy poszanowania prawa.

Sąd, na podstawie art. 46 § 1 k.k., zobowiązał oskarżonego do zapłaty na rzecz pokrzywdzonego uzgodnionej kwoty 25 000 złotych tytułem zadośćuczynienia.

Ponieważ oskarżony jest osobą utrzymującą się z prac dorywczych, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolniono go z obowiązku zwrotu kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.